

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

ΚΛΕΙΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Στήριξη για Επενδύσεις σε Γεωργικές Εκμεταλλεύσεις

Σκοπός

Στόχος του Υπομέτρου 4.1 «**Στήριξη για Επενδύσεις σε Γεωργικές Εκμεταλλεύσεις**» (**Σχέδια Βελτίωσης**) είναι η βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των βιώσιμων ελληνικών γεωργικών εκμεταλλεύσεων και του περιβαλλοντικού προφίλ των γεωργικών εκμεταλλεύσεων, καθώς και ο περιορισμός των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου μέσω της στήριξης υλοποίησης σχετικών επενδύσεων.

Δικαιούχοι

Συγκεκριμένα, σχετικά με τις δύο ακόλουθες Δράσεις του Υπομέτρου 4.1:

4.1.1: Υλοποίηση Επενδύσεων που Συμβάλλουν στην Ανταγωνιστικότητα της Εκμετάλλευσης.

4.1.3: Υλοποίηση Επενδύσεων που Συμβάλλουν στη Χρήση ΑΠΕ καθώς και στην Προστασία του Περιβάλλοντος.

Δικαιούχοι των Δράσεων μπορούν να κριθούν φυσικά ή νομικά πρόσωπα του εμπορικού δικαίου, κάτοχοι γεωργικών εκμεταλλεύσεων εφόσον πληρούνται οι κατά περίπτωση προϋποθέσεις:

- Τα **φυσικά πρόσωπα** πρέπει:
 - ✓ Να έχουν συμπληρώσει το 18^ο έτος της ηλικίας τους, να έχουν πλήρη δικαιοπρακτική ικανότητα και φερεγγυότητα σύμφωνα με τις διατάξεις του Αστικού Κώδικα και να μην έχουν υπερβεί το 61^ο έτος της ηλικίας τους.
 - ✓ Να έχουν υποβάλει Ενιαία Δήλωση Εκμετάλλευσης κατά το έτος 2017.
 - ✓ Να είναι φορολογικά και ασφαλιστικά ενήμεροι. Στην περίπτωση που ο υποψήφιος δικαιούχος φυσικό πρόσωπο έχει υποβάλει αίτημα ασφάλισης στον Ενιαίο Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (ΕΦΚΑ) αλλά δεν έχουν ολοκληρωθεί οι σχετικές διαδικασίες, οφείλει να προσκομίσει είτε αντίγραφο της αίτησής του είτε έγγραφο του ΕΦΚΑ που να βεβαιώνει την υποβολή σχετικού αιτήματος.
 - ✓ Να μην είναι άμεσα συνταξιοδοτούμενοι από οποιοδήποτε ταμείο του εσωτερικού ή εξωτερικού, εξαιρουμένων των περιπτώσεων συνταξιοδότησης λόγω αναπηρίας.
 - ✓ Να μην εκτίουν ποινή φυλάκισης.
 - ✓ Επιπρόσθετα για τη Δράση 4.1.1 να πληροί μία εκ των επόμενων προϋποθέσεων:
 - ο Να είναι εγγεγραμμένοι στο ΜΑΑΕ ως επαγγελματίες αγρότες (όχι νεοεισερχόμενοι). Στην περίπτωση που πληρούνται όλες οι προϋποθέσεις εγγραφής στο ΜΑΑΕ ως επαγγελματίες αγρότη (όχι νεοεισερχόμενου) πλην της ασφάλισής στον ΕΦΚΑ, τότε προσκομίζει σχετική βεβαίωση της αρμόδιας Υπηρεσίας, συνοδευόμενη από φωτοαντίγραφο της αίτησης εγγραφής στον ΕΦΚΑ ή έγγραφο του ΕΦΚΑ που να βεβαιώνει την υποβολή σχετικού αιτήματος. Ο υποψήφιος έχει την υποχρέωση προσκόμισης της εγγραφής του στο ΜΑΑΕ ως επαγγελματίας αγρότης μέχρι την ολοκλήρωση των εργασιών της γνωμοδοτικής επιτροπής του άρθρου 13 της παρούσας και σε κάθε περίπτωση εντός τριών μηνών από την καταληκτική ημερομηνία υποβολής του δεύτερου σταδίου των ηλεκτρονικών αιτήσεων.
 - ο Να είναι νέοι γεωργοί του υπομέτρου 6.1. Κατ' εξαίρεση δύναται να υποβάλουν αίτημα στήριξης όσοι έχουν υποβάλει αίτημα στήριξης σε εν ισχύ πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος του υπομέτρου 6.1 «Εγκατάσταση Νέων Γεωργών» κατά την περίοδο

υποβολής των αιτήσεων στήριξης στο υπομέτρο 4.1.1. Σε αυτήν την περίπτωση, απαραίτητη προϋπόθεση για την ένταξή τους στο υπομέτρο 4.1 είναι να έχουν ενταχθεί στο υπομέτρο 6.1 μέχρι ολοκλήρωση των εργασιών της γνωμοδοτικής επιτροπής του άρθρου 13 της παρούσας και σε κάθε περίπτωση εντός τριών μηνών από την καταληκτική ημερομηνία υποβολής του δεύτερου σταδίου των ηλεκτρονικών αιτήσεων.

- Τα **νομικά πρόσωπα** πρέπει:
 - ✓ Να έχουν υποβάλλει Ενιαία Δήλωση Εκμετάλλευσης κατά το έτος 2017.
 - ✓ Να είναι φορολογικά και ασφαλιστικά ενήμερα.
 - ✓ Να έχουν διάρκεια τουλάχιστον μέχρι τις 31.12.2028. Στην περίπτωση κατά την οποία η διάρκεια δεν ορίζεται ή έχει λήξει πρέπει να οριστεί / ανανεωθεί πριν την υποβολή της αίτησης στήριξης.
 - ✓ Να μην τελούν υπό πτώχευση, λύση, αναγκαστική διαχείριση, εκκαθάριση.
 - ✓ Επιπρόσθετα για τη Δράση 4.1.1 τα υποψήφια νομικά πρόσωπα του εμπορικού δικαίου πρέπει να έχουν κύρια δραστηριότητα την άσκηση της γεωργίας.
- Οι υποψήφιοι δικαιούχοι, δηλαδή οι **Ομάδες Παραγωγών** οι **Οργανώσεις Παραγωγών** και οι **Ενώσεις Οργανώσεων Παραγωγών** της ΥΑ 397/18235/24-2-2017 (ΦΕΚ 601 Β'), όπως ισχύει κάθε φορά, καθώς και τα **συλλογικά σχήματα** του αγροτικού συνεταιριστικού δικαίου, όπως **αγροτικοί συνεταιρισμοί**, ενώσεις αυτών και **ΚΟΙΝΣΕΠ**, κατά την ημερομηνία υποβολής αίτησης στήριξης, πρέπει::
 - ✓ Οι αγροτικοί συνεταιρισμοί και οι ΚΟΙΝΣΕΠ να είναι εγγεγραμμένοι και ενήμεροι στο οικείο μητρώο. Τα λοιπά συλλογικά σχήματα να είναι αναγνωρισμένα..
 - ✓ Να έχουν εξουσιοδοτήσει ένα φυσικό πρόσωπο να λειτουργεί ως κοινός νόμιμος εκπρόσωπος για τους σκοπούς του προγράμματος.
 - ✓ Να έχουν διακριτή λογιστική διαχείριση στην περίπτωση που το συλλογικό σχήμα υπάγεται στο καθεστώς άλλου νομικού προσώπου
 - ✓ Να εμφανίζουν τις 3 προηγούμενες χρήσεις από το έτος υποβολής κερδοφόρο μέσο όρο αποτελεσμάτων προ φόρων και αποσβέσεων και μέσο κύκλο εργασιών μεγαλύτερο των €30.000. Σε περίπτωση μη ύπαρξης τριών χρήσεων, θεωρούνται νεοσύστατα και καθίστανται επιλέξιμα.
 - ✓ Να είναι φορολογικά και ασφαλιστικά ενήμερα. Στην περίπτωση που το συλλογικό σχήμα υπάγεται στο καθεστώς άλλου νομικού προσώπου, τότε η υποχρέωση αφορά το νομικό πρόσωπο στο οποίο υπάγεται

Προϋπολογισμός & ποσοστό χρηματοδότησης

Η στήριξη παρέχεται με τη μορφή επιχορήγησης κεφαλαίου επί εξοφλημένων δαπανών που κρίνονται επιλέξιμες από το διοικητικό έλεγχο των αιτήσεων πληρωμής και δύναται να συνδυαστεί με χρηματοδοτικά εργαλεία. Επίσης, είναι δυνατή η χορήγηση προκαταβολής υπό τις προϋποθέσεις.

Το εύρος προϋπολογισμού των επενδυτικών σχεδίων ανά Δράση διαμορφώνεται ως εξής:

4.1.1

- Για τις εκμεταλλεύσεις φυσικών και νομικών προσώπων ο προϋπολογισμός δύναται να είναι **έως €300.000** και υπό προϋποθέσεις έως €500.000.
- Για συλλογικές επενδύσεις, ο προϋπολογισμός δύναται να είναι έως €500.000 και υπό προϋποθέσεις έως €1.000.000.

4.1.3

- Για τις εκμεταλλεύσεις φυσικών και νομικών προσώπων, ο προϋπολογισμός δύναται να είναι έως €150.000, με εξαίρεση τις επενδύσεις διαχείρισης των αποβλήτων, υποπροϊόντων και υπολειμμάτων της εκμετάλλευσης για τις οποίες ο ανώτατος επιλέξιμος προϋπολογισμός ανέρχεται ανά αίτηση στήριξης έως και τις 200.000 ευρώ υπό προϋποθέσεις.
- Για συλλογικές επενδύσεις έως €500.000.

Η ένταση ενίσχυσης προσδιορίζεται από τον πίνακα που ακολουθεί:

	Μικρά Νησιά Αιγαίου Πελάγους ¹	Ανατολική Μακεδονία – Θράκη & Ήπειρος	Θεσσαλία, Δυτική Ελλάδα, Κεντρική Μακεδονία, Ιόνια Νησιά, Πελοπόννησος & Κρήτη	Στερεά Ελλάδα & Δυτική Μακεδονία	Αττική
Ο δικαιούχος κατά τη στιγμή υποβολής της αίτησης α) δεν έχει υπερβεί το 41ο έτος της ηλικίας, διαθέτει επαρκή επαγγελματικά προσόντα ² και ικανότητες και εγκαθίσταται για πρώτη φορά σε γεωργική εκμετάλλευση ως υπεύθυνος της εκμετάλλευσης αυτής ή β) έχει ενταχθεί ως δικαιούχος μέτρων Νέων Γεωργών (ΠΑΑ) την τελευταία πενταετία.	80%	70%	60%	60%	50%
Δικαιούχοι σε ορεινές περιοχές	75%	60%	60%	60%	50%
Δικαιούχοι σε περιοχές που αντιμετωπίζουν φυσικά ή άλλα ειδικά μειονεκτήματα ³	75%	50%	50%	50%	40%
Δικαιούχοι σε Κανονικές Περιοχές	75%	50%	50%	40%	40%
Συλλογικές επενδύσεις στο σύνολο των περιοχών	85%	60%	60%	60%	60%

¹ Περιφέρειες Βορείου και Νοτίου Αιγαίου και νησιά Θάσος, Σαμοθράκη, Σποράδες, Κύθηρα, Αντικύθηρα, Αμοιανή, Γαύδος και νησιά περιφερειακής ενότητα Εύβοιας, εξαιρουμένης της Εύβοιας.

² Κατοχή Πτυχίου - Τίτλου σπουδών Γεωτεχνικής κατεύθυνσης επιπέδου ≥ 3 του Εθνικού Πλαισίου Προσόντων.

³ Βάσει της Οδηγίας 81/645/ΕΟΚ του Συμβουλίου, όπως ισχύει κάθε φορά.

Διευκρινίζεται ότι:

- Ο επιλέξιμος προϋπολογισμός που λαμβάνεται υπόψη για τον υπολογισμό της που παρέχεται από το υπομέτρο 4.1 δεν μπορεί να υπερβεί αθροιστικά για όλες τις δράσεις του υπομέτρου τις €500.000 στην περίπτωση νομικού ή φυσικού προσώπου που υποβάλει περισσότερες της μίας αιτήσεις εντός της Προγραμματικής Περιόδου. Ο ανωτέρω περιορισμός έχει εφαρμογή και στην περίπτωση νομικού ή φυσικού προσώπου που υποβάλει αίτηση στήριξης και στην δράση 4.2.3 του υπομέτρου 4.2.»
- Ο επιλέξιμος προϋπολογισμός που λαμβάνεται υπόψη για τον υπολογισμό της στήριξης που παρέχεται από το υπομέτρο 4.1 δεν μπορεί να υπερβεί αθροιστικά για όλες τις δράσεις του υπομέτρου τα €1.000.000 στην περίπτωση όπου συλλογικό σχήμα υποβάλει περισσότερες της μίας αιτήσεις εντός της Προγραμματικής Περιόδου.
- Ο επιλέξιμος προϋπολογισμός που λαμβάνεται υπόψη για τον υπολογισμό της στήριξης που παρέχεται από το υπομέτρο 4.1 δεν μπορεί να υπερβεί αθροιστικά τις 500.000 ευρώ και στην περίπτωση που το υποψήφιο φυσικό ή νομικό πρόσωπο είναι ταυτόχρονα μέτοχος/εταίρος νομικών προσώπων ή/και μέλος συλλογικών σχημάτων δικαιούχων στήριξης. Για την εφαρμογή του περιορισμού αυτού, ο προϋπολογισμός που αναλογεί σε φυσικό ή νομικό πρόσωπο, μέτοχο/εταίρο νομικού προσώπου, μέλος συλλογικού σχήματος είναι ανάλογος του ποσοστού συμμετοχής του στο νομικό πρόσωπο ή στο συλλογικό σχήμα, που λαμβάνει την στήριξη. Σε περιπτώσεις υπέρβασης του ανωτέρω ορίου γίνεται μείωση στην επιλέξιμη δαπάνη του αιτήματος στήριξης που έχει υποβληθεί από το φυσικό πρόσωπο και στη συνέχεια από το νομικό πρόσωπο.

Επιλέξιμες δαπάνες

Ενισχύονται ενδεικτικά δαπάνες στις εξής κατηγορίες:

Δράση 4.1.1

- ✓ **Ίδρυση, μετεγκατάσταση, ανέγερση, επέκταση, αποπεράτωση και εκσυγχρονισμός γεωργικών κτιρίων και κατασκευών.**

Ενδεικτικά ενισχύονται σταβλικές εγκαταστάσεις, μελισσοκομικές εγκαταστάσεις (π.χ. χώρος εξαγωγής μελιού και αποθήκες), εγκαταστάσεις προετοιμασίας προϊόντων για πρώτη πώληση, αποθήκες και λοιποί αποθηκευτικοί χώροι, θερμοκήπια και δικτυοκήπια, περιφράξεις και διαμόρφωση περιβάλλοντος χώρου για την εξυπηρέτηση των επενδύσεων της κατηγορίας αυτής, εργαστήρια ιστοκαλλιέργειας, κάθε άλλη κτιριακή υποδομή και κατασκευή που είναι απαραίτητη για την κανονική λειτουργία της γεωργικής εκμετάλλευσης και δε συμπεριλαμβάνεται στις δαπάνες των λοιπών κατηγοριών της Δράσης 4.1.1.

- ✓ **Αγορά, μεταφορά και εγκατάσταση καινούργιου μηχανολογικού και λοιπού εξοπλισμού.**
- ✓ **Αγορά καινούργιου μελισσοκομικού και ανθοκομικού αυτοκινήτου.**
- ✓ **Αγορά, μεταφορά και εγκατάσταση πολυετών φυτειών των οποίων η εγκατάσταση δε γίνεται με τη χρήση σπόρου.**
- ✓ **Περίφραξη και διαμόρφωση αγροτεμαχίων και περίφραξη φυτειών.**
- ✓ **Αγορά και εγκατάσταση εξοπλισμού Η/Υ και λογισμικού διαχείρισης γεωργικής εκμετάλλευσης, εξοπλισμού επικοινωνιών και γραφείου.**
- ✓ **Γενικές Δαπάνες**, όπου περιλαμβάνεται κάθε άυλη δαπάνη που συνδέεται άμεσα με την υλοποίηση του επενδυτικού Σχεδίου Βελτίωσης και δεν δύναται να συγχρηματοδοτηθεί από άλλα Μέτρα του ΠΑΑ.

Δράση 4.1.3

- ✓ **Επενδύσεις που συμβάλλουν στη χρήση ΑΠΕ**

Ενδεικτικά αναφέρονται:

- ο Φωτοβολταϊκά συστήματα συνδεδεμένα ή αυτόνομα
- ο Γεωθερμικές αντλίες θερμότητας (θερμική ενέργεια-γεωεναλλάκτες, υδρογεώτρηση)
- ο Αντλίες θερμότητας για παραγωγή θερμικής ενέργειας
- ο Ανεμογεννήτριες για παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας συνδεδεμένες ή αυτόνομες
- ο Καυστήρες βιομάζας

- ο Περιφράξη και διαμόρφωση περιβάλλοντος χώρου για την εξυπηρέτηση των επενδύσεων της κατηγορίας.
- ✓ **Επενδύσεις που συμβάλλουν στην προστασία του περιβάλλοντος**
Ενδεικτικά αναφέρονται:
 - ο Κτιριακές εγκαταστάσεις και λοιπές κατασκευές που είναι απαραίτητες για τη διαχείριση των αποβλήτων υποπροϊόντων και υπολειμμάτων της γεωργικής εκμετάλλευσης (όπως βοηθητικοί χώροι, κατασκευή τοποθέτησης διαχωριστήρα κ.λπ.)
 - ο Δεξαμενές (όπως ομογενοποίησης, αερόβιος αντιδραστήρας, αναερόβιος αντιδραστήρας κ.λπ.)
 - ο Αγορά, μεταφορά και εγκατάσταση καινούργιου εξοπλισμού διαχείρισης αποβλήτων της εκμετάλλευσης (όπως διαχωριστήρας, εξοπλισμός βιοαερίου, εξοπλισμός κομποστοποίησης κ.λπ.)
 - ο Περιφράξη και διαμόρφωση περιβάλλοντος χώρου για την εξυπηρέτηση των επενδύσεων της κατηγορίας.
- ✓ **Γενικές Δαπάνες όπου περιλαμβάνεται κάθε δαπάνη λήψης υπηρεσιών που συνδέονται άμεσα με την υλοποίηση του επενδυτικού σχεδίου**

Προθεσμία και διάρκεια έργου

Οι υποψήφιοι δικαιούχοι, προκειμένου να ενταχθούν στις δράσεις, υποβάλλουν ηλεκτρονικά την αίτηση στήριξής τους, μέσω του Πληροφοριακού Συστήματος Κρατικών Ενισχύσεων (ΠΣΚΕ). Η ημερομηνία έναρξης υποβολής των αιτήσεων είναι η **21/12/2017**. Η υποβολή της αίτησης πραγματοποιείται, σε **δύο στάδια**:

Οι καταληκτικές ημερομηνίες ορίζονται ως εξής:

- α) Ως προθεσμία για την ηλεκτρονική οριστικοποίηση του πρώτου και του δεύτερου σταδίου της αίτησης ορίζεται η **05/10/2018** και ώρα 1 μ.μ ενώ αιτήματα από-οριστικοποίησης θα γίνονται δεκτά έως τις **04/10/2018**.
- β) Ως προθεσμία για την υποβολή του φυσικού φακέλου στις ΔΑΟΚ ορίζεται η **15/10/2018**.

Η προθεσμία υλοποίησης των ενταγμένων πράξεων ορίζεται στα 3 χρόνια από την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης ένταξης.